

2016

PasOpp-rapport 2016: 138

Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2015

Sigma Nord

Utgitt av	Folkehelseinstituttet avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet i Kunnskapssenteret
Tittel	Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2015. Sigma Nord
English title	Inpatients' experiences with interdisciplinary treatment for substance dependence. Results after a national survey in 2015. Sigma Nord
Ansvarlig	Camilla Stoltenberg, direktør
Forfattere	Mona Haugum, prosjektleder, <i>forsker, Folkehelseinstituttet</i> Olaf Holmboe, <i>forsker, Folkehelseinstituttet</i>
ISSN	1890-1565
Rapport	Nr 138 – 2016
Prosjektnummer	30146
Publikasjonstype	PasOpp-rapport
Antall sider	16 (30 inklusiv vedlegg)
Oppdragsgiver	Helsedirektoratet
Forsidefoto	Colourbox
Emneord(MeSH)	Patient satisfaction; inpatients; substance abuse treatment centers, residential treatment; health care surveys
Sitering	Haugum M, Holmboe O. Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2015. Sigma Nord[Inpatients' experiences with interdisciplinary treatment for substance dependence. Results after a national survey in 2015. Sigma Nord] Rapport nr. 138–2016. Oslo: Folkehelseinstituttet, 2016.

Innhold

INNHold	3
FORORD	4
1. INNLEDNING	5
1.1. Formål	5
2. METODE OG MATERIALE	7
3. RESULTATER PÅ PASIENTERFARINGSINDIKATORER	12
4. RESULTATER PÅ ENKELTSPØRSMÅL I 2015	13
VEDLEGG	17
Vedlegg 1: Spørreskjema	17
Vedlegg 2: Utregning av indikatorene	26
Vedlegg 3: Resultater på pasienterfaringsindikatorene	27

Forord

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten gjennomførte i 2015 en brukererfaringsundersøkelse blant inneliggende pasienter ved døgnbehandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette var den tredje nasjonale målingen som er gjennomført i denne pasientgruppen. Undersøkelsen ble bestilt av Helsedirektoratet. Formålet er å innhente og formidle systematisk informasjon som kan brukes til kvalitetsforbedring og virksomhetsstyring på ulike nivå.

Denne rapporten viser resultater fra undersøkelsen for Sigma Nord. I all hovedsak har vi fulgt metodene som ble brukt i de tidligere undersøkelsene i 2013 og 2014. Nytt av året er at rapporten inneholder resultater på tre overordnede indikatorer med sammenligning av disse mot et nasjonalt snitt.

Om bidragsyterne i denne rapporten

Prosjektgruppen har bestått av:

- Prosjektleder: Mona Haugum, forsker, Folkehelseinstituttet
- Olaf Holmboe, forsker, Folkehelseinstituttet
- Hilde Hestad Iversen, seniorforsker, Folkehelseinstituttet
- Øyvind Andresen Bjertnæs, forskningsleder, Folkehelseinstituttet

Vi takker prosjektkoordinator Inger Opedal Paulsrud som har deltatt i planlegging av undersøkelsen og hatt ansvaret for kontakt og samarbeid med institusjonene, utsending av spørreskjema, registrering og skanning av svar. Videre takker vi prosjektsekretærene Susanne Larsen Hopmark og Marit Seljevik Skarpaas som har deltatt i det administrative arbeidet. Vi takker også Tonya Moen Hansen og Ingrid Sperre Saunes for grundige og gode tilbakemeldinger på rapporten. Til slutt takker vi Jon Helgeland for oppsett av analysene i statistikkprogrammet R.

Vi takker alle prosjektansvarlige ved institusjonene og andre involverte for godt samarbeid.

Folkehelseinstituttet tar det fulle ansvaret for synspunktene som er uttrykt i rapporten.

Oslo, mai 2016

Anne Karin Lindahl
avdelingsdirektør

Øyvind Andresen Bjertnæs
seksjonsleder

Mona Haugum
prosjektleder

---

1. Innledning

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (fra 1.1.2016 Kunnskapssenteret for helsetjenesten i Folkehelseinstituttet, forkortet Kunnskapssenteret) mottok i 2015 bestilling fra Helsedirektoratet om å gjennomføre en nasjonal spørreskjemaundersøkelse innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) for tredje år på rad. Undersøkelsen ble gjennomført blant alle pasienter, 16 år og eldre, innlagt til døgnopphold på institusjoner innen TSB. I denne rapporten presenterer vi resultater for Sigma Nord. Resultater på enkeltspørsmål fra 2015-undersøkelsen presenteres. I tillegg presenterer vi resultater på tre kvalitetsindikatorer for 2015-undersøkelsen slått sammen med resultater fra 2014-undersøkelsen. Hensikten med rapporten er å formidle resultatene fra undersøkelsen, slik at den enkelte enhet har lett tilgang på egne resultater, og dermed kan bruke informasjonen i lokalt kvalitetsarbeid.

1.1. Formål

Hensikten med undersøkelsen er å fremskaffe systematisk informasjon om pasientenes erfaringer med enheter innenfor TSB som et ledd i:

- Faglig kvalitetsforbedring (verktøy for kvalitetsforbedringsarbeid i helsetjenesten)
- Virksomhetsstyring (verktøy for styring og ledelse i helsetjenesten)
- Støtte til forbrukervalg (informasjonsskilde for pasienter og helsepersonell i valg mellom leverandører av helsetjenester)
- Samfunnsmessig legitimering og kontroll (gi allmennheten innsikt i helsetjenestens ytelser i samfunnsmessig og helsepolitisk sammenheng)

Pasientene blir ved bruk av spørreskjema bedt om å vurdere ulike aspekter ved institusjonen. Tilbakemeldingene kan brukes til å identifisere hvilke områder som fungerer bra og hvilke områder institusjonene bør jobbe med for å forbedre. Siden alle døgninstitusjonene i Norge er inkludert i undersøkelsen, kan resultatene aggregeres til resultater på høyere nivåer (HF, RHF, nasjonalt). Ledere og kvalitetsrådgivere på ulike nivå i helseforvaltningen kan derfor få resultater i sammenfattet form på relevant nivå.

Brukererfaringer er én av flere kilder til informasjon om kvaliteten på helsetjenestens ytelser. Annen informasjon om institusjonene, som for eksempel kliniske resultatmål, prosessmål og produktivitetstall, må også tas med i betraktningen. Kjennskap til dette og til den lokale konteksten er derfor viktig når resultatene skal fortolkes. Endring over

tid kan være spesielt interessant om man har jobbet med kvalitetsforbedringstiltak på spesifikke områder.

---

2. Metode og materiale

I dette kapittelet redegjøres det kort for metodene og materialet som er brukt i undersøkelsen og rapporteringen av denne. For mer utfyllende beskrivelse, se tilhørende metoderapport.

Populasjon

Undersøkelsen ble gjennomført blant alle pasienter, 16 år og eldre, innlagt til døgnopphold på institusjoner innen TSB. Både offentlige døgninstitusjoner og private døgninstitusjoner med avtaler med de regionale helseforetakene ble inkludert i undersøkelsen. Rene avrusningsenheter ble ekskludert. Til sammen 110 institusjoner var inkludert i undersøkelsen. Alle deltakende institusjoner gjennomførte undersøkelsen på en avtalt dag i uke 42, 2015.

Datainnsamling

Som tidligere år ble undersøkelsen gjennomført mens pasientene var innlagt til døgnbehandling. På gjennomføringsdagen delte ansatte ved institusjonene ut en konvolutt til hver av pasientene som var til stede og ønsket å delta. Faglig ansvarlig ved institusjonene kunne ekskludere pasienter ut fra særlige, menneskelige hensyn.

Datamateriale

Pasientsammensetningen varierer mye mellom institusjonene og over tid. For å redusere den statistiske usikkerheten som følger ved lavt antall svarere per enhet, er det blitt besluttet at resultater på pasienterfaringsindikatorer rapporteres for helseforetak (eventuelt privat stiftelse/organisasjon), samt nivåene over. For helseforetakene er det slått sammen data fra to undersøkelser, mens for regionale helseforetak og på nasjonalt nivå rapporteres årlige resultater på indikatorene.

Spørreskjema og pasienterfaringsindikatorer

Spørreskjemaet som ble brukt i undersøkelsen er det samme som ble benyttet i de to foregående nasjonale undersøkelsene, og består av 52 spørsmål. Temaene dekket i spørreskjemaet er «mottakelse og ventetid», «behandlerne/personalet», «behandlingen», «miljøet og aktivitetstilbudet», «forberedelse til tiden etter utskrivning», «andre vurderinger», «tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner», «hjelp fra kommunen du bor i» samt bakgrunnsopplysninger. Det ble lagt til et nytt spørsmål (spørsmål 34, se vedlegg 1).

Reliabiliteten på enkeltspørsmål er dårligere enn på grupper av spørsmål. Vi har derfor analysert svarene på spørsmålene både enkeltvis og ved å gruppere spørsmålene i

indikatorer som beskriver pasientenes erfaringer med døgnoppholdet. Indikatorene består av spørsmål som er tematisk like, og er konstruert gjennom faktoranalyser. Basert på disse, samt teoretiske vurderinger og reliabilitetsanalyser, er det konstruert tre indikatorer. Nærmere beskrivelse av beregningen av disse finnes i vedlegg 2 og i metoderapporten.

Tabell 1: Indikatorer og tilhørende spørsmål

Behandlingen og behandlerne	
6	Har du fått nok tid til samtaler og kontakt med behandlerne/personalet?
7	Opplever du at behandlerne/personalet har forstått din situasjon?
8	Har du hatt tillit til behandlerne/personalets faglige dyktighet?
9	Har en fra behandlerne/personalet hatt hovedansvaret for deg?
14	Har informasjonen du har fått om behandlingen din vært tilfredsstillende?
15	Har du hatt innflytelse på behandlingen din?
16	Opplever du at behandlingen har vært tilpasset dine behov?
17	Har du fått hjelp med fysiske plager eller sykdom?
19	Har du hatt tilfredsstillende tilgang til psykolog?
20	Har du hatt tilfredsstillende tilgang til lege?
26	Opplever du at behandlerne/personalet har forberedt deg på tiden etter utskrivning?
29	Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg slik at du kan få et meningsfullt liv etter utskrivning?
Miljøet	
4	Var måten du ble tatt imot på ved institusjonen tilfredsstillende?
10	I hvilken grad har du blitt møtt med høflighet og respekt?
21	Har du følt deg trygg ved institusjonen?
22	Har institusjonen tilrettelagt for kontakt med andre pasienter på en tilfredsstillende måte?
24	Har måltidene ved institusjonen vært tilfredsstillende?
Utbytte	
13	Alt i alt, hvilket utbytte har du hatt av behandlingen ved institusjonen?
30	Alt i alt, er hjelpen og behandlingen du har fått ved institusjonen tilfredsstillende?
31	Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å forstå rusproblemene dine?
32	Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å mestre rusproblemene dine?
33	Gir hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg tro på at du vil få et bedre liv etter utskrivning?

Antall svarere og svarprosent

For å kunne beregne svarprosent måtte de deltagende institusjonene rapportere til Kunnskapssenteret:

- antall pasienter som var innlagt på gjennomføringsdagen
- hvor mange som ikke var til stede da undersøkelsen ble gjennomført
- hvor mange som ble ekskludert av særlige, menneskelige hensyn

Til sammen 20 institusjoner leverte ikke registreringsskjema, eller skjema var av forskjellige årsaker ufullstending. For de institusjonene dette gjelder, er svarprosenten beregnet ut fra antall besvarte skjema mot antall døgnplasser institusjonen tidligere har oppgitt.

Av de 110 inkluderte institusjonene var det syv som av ulike grunner ikke hadde svarere. Kunnskapssenteret mottok i alt 1184 svar fra 103 institusjoner, nasjonal svarprosent ble beregnet til 90. Vi mottok i alt 34 svar fra Sigma Nord. På grunn av at de underliggende enhetene har fått beregnet svarprosent på ulike måter har vi ikke beregnet svarprosenter for helseforetakene. Svarprosent for de underliggende enhetene finnes i de respektive institusjonsrapportene.

Vekting og justering

Frafallsvekting

Undersøkelsen er gjennomført anonymt. Det betyr at vi ikke har informasjon om de som ikke svarte og dermed ikke kan utføre ordinære vekteprosedyrer for å kompensere for frafall. Imidlertid er svarprosenten så høy at vi ikke forventer store skjevheter knyttet til frafall.

Resultatene er vektet på bakgrunn av liggetid. Denne vektingen gjør at svar fra pasienter med lang liggetid tillegges noe mindre vekt, mens det motsatte gjøres for pasienter med kort liggetid.

Justering for ulikheter i pasientsammensetning

Kunnskapssenteret har gjort en grundig gjennomgang og vurdering av tilgjengelige variable for å undersøke hvilke som kunne og burde inngå i en justeringsmodell. Følgende variable brukes i justering i TSB-materialene:

- Alkohol rapportert som mest brukte rusmiddel før innleggelse
- Liggetid
- I hvilken grad pasienten følte seg presset/tvunget av andre til å legge seg inn
- Egenvurdert psykisk helse ⁵³
- Blandingsmisbruk ⁵⁴

Siden undersøkelsen ble gjennomført anonymt, har vi kun hatt anledning til å justere for spørreskjemavariabel. Dette innebærer at det kan finnes andre variabler som har betydning og som det kunne vært justert for. Videre sammenlignes resultater kun med nasjonalt snitt, det må derfor utvises forsiktighet ved sammenligning mellom spesifikke enheter.

---

⁵³ "Utbytte" justeres ikke for egenvurdert psykisk helse

⁵⁴ Blandingsmisbruk er en konstruert variabel bestående av summen av antall rusmidler pasientene svarte på spørsmålet om mest brukte rusmiddel før innleggelsen. Variabelen fungerer som en proxy for alvorlighet.

Eqne tabeller med resultater av sammenligningene vil publiseres i rapportene for de aktuelle helseforetakene, stiftelsene og organisasjonene. Det vil si at for enkeltenheter vil det i denne rapporteringen, i likhet med tidligere år, være ujusterte tall. Dette innebærer at resultater for enhetene ikke er direkte sammenlignbare, verken på tvers av enheter eller over tid.

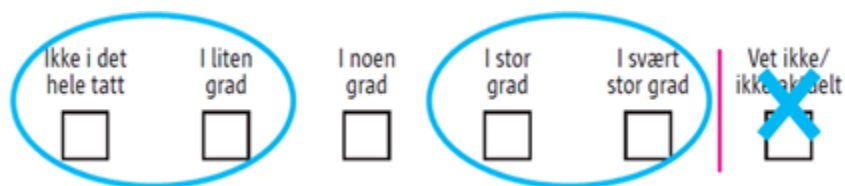
Fremstillinger i rapporten

Resultatene i denne rapporten fremstilles i sju tabeller.

Tabell 2 gir en oversikt over pasienterfaringsindikatorene. Her oppgis antall svarere, gjennomsnittsskåren på hver indikator og en sammenligning med det nasjonale gjennomsnittet.

Tabell 3 viser resultater på enkeltspørsmål om pasientenes erfaringer med oppholdet ved institusjonen. Tabellen følger oppbyggingen i spørreskjemaet og presenteres i samme svarskala (figur 1). For hvert enkelt spørsmål presenteres:

- Antall svar: Hvor mange pasienter som har svart på dette spørsmålet
- Gjennomsnitt: Skalaen i figur 1 er kodet fra 1 (= «ikke i det hele tatt») til 5 (= «i svært stor grad»). På de fleste spørsmålene innebærer dette at en høy gjennomsnittsskåre er positivt. På spørsmål 37 er skalaen snudd, slik at her er en lav skåre positivt
- Standardavvik: Mål på spredningen av svarene på hvert spørsmål. Leses i sammenheng med gjennomsnittsverdiene
- Prosentandel som har svart «ikke i det hele tatt» eller «i liten grad»
- Prosentandel som har svart «i noen grad»
- Prosentandel som har svart «i stor grad» eller «i svært stor grad»
- De som har svart «vet ikke» eller «ikke aktuelt» er tatt ut av materialet på de aktuelle spørsmålene

Figur 1: Svarskala på erfaringsspørsmål

Tabell 4 viser antall svarere og prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på ett spørsmål som omhandler behandlerne/personalet.

Tabell 5 viser resultater på fire spørsmål som hadde svarskala fra «ikke noe utbytte» til «svært stort utbytte». Resultatene i tabellen presenteres på samme måte som i tabell 3.

Tabell 6 viser antall svarere per spørsmål og prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på bakgrunnsspørsmål.

Tabell 7 viser antall svarere per spørsmål og prosentvis svarfordeling i de opprinnelige svarkategoriene på frem spørsmål som omhandler tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner og hjelp fra kommunen pasienten bor i.

Tabell 8 viser antall svar, gjennomsnitt, standardavvik og median for spørsmålene som omhandler pasientenes nåværende alder og alder da de fikk et rusproblem.

3. Resultater på pasienterfaringsindikatorer

Tabell 2 viser resultater på de tre pasienterfaringsindikatorer. Resultatene presenteres på en skala fra 0 til 100, hvor 100 er best, tallene er både vektet og justert. På helseforetaksnivå og for private stiftelser/organisasjoner som består av flere underliggende enheter er indikatorer basert på resultater fra 2014- og 2015-undersøkelsene.

Tabell 2: Vektete og justerte resultater på indikatorer for *Sigma Nord*

	Behandlingen og behandlerne	Miljøet	Utbytte
Antall svar	63	63	64
Gjennomsnitt	57	77	73
Nasjonalt resultat	62	76	69

+/- markerer om resultatet er signifikant bedre eller dårligere enn landsgjennomsnittet. Antall stjerner markerer signifikansnivået: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Ingen markering betyr ingen forskjeller fra nasjonalt snitt.

Se tabeller i vedlegg 3 for resultater på pasienterfaringsindikatorer for alle enheter som mottar egne resultater på disse.

4. Resultater på enkeltspørsmål i 2015

Tabell 3: Vektete resultater på enkeltspørsmål om pasienterfaringer ved Sigma Nord

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom- snitt	Stand- ard- avvik	Ikke i det hele tatt/i liten grad	I noen grad	I stor grad/i svært stor grad
Mottakelse							
3	Fikk du informasjon om institusjonens regler og rutiner da du kom?	34	3.3	1,01	21	37	42
4	Var måten du ble tatt imot på ved institusjonen tilfredsstillende?	34	3.8	0,92	11	19	70
Behandlerne/personalet							
6	Har du fått nok tid til samtaler og kontakt med behandlerne/personalet?	34	3	0,93	26	47	27
7	Opplever du at behandlerne/personalet har forstått din situasjon?	34	3.5	0,72	5	45	50
8	Har du tillit til behandlerne/personalets faglige dyktighet?	34	3.8	0,95	5	29	66
9	Har en fra behandlerne/personalet hatt hovedansvaret for deg?	34	3.4	1,2	33	10	57
10	I hvilken grad har du blitt møtt med høflighet og respekt?	34	4.1	0,61	3	5	92
Behandlingen							
14	Har informasjonen du har fått om behandlingen din vært tilfredsstillende?	34	3.1	0,89	19	44	37
15	Har du hatt innflytelse på behandlingen din?	33	3.3	1,06	19	52	29
16	Opplever du at behandlingen har vært tilpasset dine behov?	33	3.5	0,93	12	32	56
17	Har du fått hjelp med fysiske plager eller sykdom?	29	2.9	1,14	30	47	23
18	Har du fått hjelp med psykiske plager?	29	3.1	0,93	31	35	34
19	Har du hatt tilfredsstillende tilgang til psykolog?	30	3.5	0,84	8	36	55
20	Har du hatt tilfredsstillende tilgang til lege?	32	2.7	0,86	42	38	19
Miljøet og aktivitetstilbudet							
21	Har du følt deg trygg ved institusjonen?	34	4.2	0,66	0	12	88
22	Har institusjonen tilrettelagt for kontakt med andre pasienter på en tilfredsstillende måte?	34	3.7	0,76	6	16	77
23	Har aktivitetstilbudet ved institusjonen vært tilfredsstillende?	34	2.6	0,96	46	38	16
24	Har måltidene ved institusjonen vært tilfredsstillende?	34	4.2	0,74	3	9	88
25	Har du vært tilfreds med muligheten for privatliv?	34	3.9	0,75	2	24	74
Forberedelse til tiden etter utskrivning							

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom- snitt	Stand ard- avvik	Ikke i det hele tatt/i liten grad	I noen grad	I stor grad/i svært stor grad
26	Opplever du at behandlerne/personalet har forberedt deg på tiden etter utskrivning?	26	2.7	1,05	47	27	26
27	Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg med praktiske løsninger for tiden etter utskrivning (f.eks. bolig, økonomi, arbeid/skole)?	21	2	0,97	82	3	15
28	Opplever du at behandlerne/personalet har tilrettelagt for videre behandling for tiden etter utskrivning?	24	2.3	0,88	65	28	8
29	Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg slik at du kan få et meningsfullt liv etter utskrivning?	28	3	1,1	34	27	38
Andre vurderinger							
30	Alt i alt, er hjelpen og behandlingen du har fått ved institusjonen tilfredsstillende?	33	3.8	0,65	0	31	69
31	Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å forstå rusproblemene dine?	33	4	0,69	0	22	78
32	Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å mestre rusproblemene dine?	33	3.8	0,59	0	28	72
33	Gir hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg tro på at du vil få et bedre liv etter utskrivning?	33	3.7	0,75	8	20	72
34	Har institusjonen gitt deg tilfredsstillende veiledning og opplæring når det gjelder rusproblemene dine?	33	3.6	0,82	5	42	54
35	Opplever du at behandlerne/personalet har samarbeidet godt med dine pårørende?	24	2.4	1,3	56	17	27
37	Mener du at du på noen måte har blitt feilbehandlet (etter det du selv kan bedømme)?*	31	1.9	1,2	73	15	12

* Spørsmålet er negativt formulert, og følgelig er stor andel «ikke i det hele tatt/i liten grad» og et lavt gjennomsnitt en positiv beskrivelse.

Tabell 4: Vektete resultater på enkeltspørsmål om pasienterfaringer

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosent- andel
11	Har du blitt behandlet nedlatende eller krenkende av behandlerne/personalet?	33	Nei, aldri	77
			Ja, en gang	8
			Ja, noen ganger	13
			Ja, mange ganger	2

Tabell 5: Vektete resultater på enkeltspørsmål om pasienterfaringer

Sp nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennom-snitt	Standard-avvik	Ikke noe/lite utbytte	En del utbytte	Stort/svært stort utbytte
12-1	Utbytte av behandling i grupper?	33	4.1	0,7	0	22	78
12-2	Utbytte av samtaler med én behandler?	32	3.1	1,04	25	41	34
12-3	Utbytte av behandling med medisiner?	19	3.2	1,54	47	7	47
13	Alt i alt, hvilket utbytte har du hatt av behandlingen ved institusjonen?	33	3.8	0,6	0	29	71

Tabell 6: Resultater på bakgrunnsspørsmål. Resultatene på spørsmål 5, 36, 50 er vektet, øvrige resultat er uvektet

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosent-andel
1	Hvilket rusmiddel brukte du mest før denne innleggelsen?	34	Alkohol	74
			Medikamenter	35
			Cannabis	29
			Kokain/amfetamin	35
			Heroin/morfinstoffer	24
			Annet	6
2	Hvor lenge har du vært innlagt ved denne institusjonen?	34	0-2 uker	12
			3-11 uker	44
			3-6 måneder	38
			7-12 måneder	6
			Over 12 måneder	0
5	Måtte du vente for å få tilbud ved institusjonen?	34	Nei	5
			Ja, men ikke lenge	81
			Ja, ganske lenge	15
			Ja, altfor lenge	0
36	I hvilken grad fulgte du deg presset/tvunget av andre til å legge deg inn?	34	Ikke i det hele tatt	28
			I liten grad	18
			I noen grad	38
			I stor grad	13
			I svært stor grad	3
44	Er du mann eller kvinne?	33	Mann	76
			Kvinne	24
46	Er du gift/samboende?	33	Ja	27
			Nei	73
47	Hvilken utdanning har du?	33	Grunnskole	39
			Videregående skole	39
			Høgskole/universitet	21
49	Har du en individuell plan? (Alle med behov for langvarige og koordinerte helse- og sosialtjenester har rett til en individuell plan.)	33	Ja	27
			Nei	58
			Vet ikke	15
50	Hvis du har en individuell plan, er du tilfreds med denne planen?	15	Ikke i det hele tatt	26
			I liten grad	37
			I noen grad	16
			I stor grad	18

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosent-andel
51	Hvordan vil du si din fysiske helse er?	33	I svært stor grad	4
			Utmerket	6
			Meget god	15
			God	27
			Nokså god	36
52	Hvordan vil du si din psykiske helse er?	33	Dårlig	15
			Utmerket	6
			Meget god	6
			God	42
			Nokså god	27
			Dårlig	18

Tabell 7: Resultater på spørsmål om tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner og hjelp fra kommunen. Resultatene på spørsmål 39 og 41 er vektet, øvrige resultat er uvektet

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Svarkategorier	Prosent-andel
38	Har du vært innlagt på en rusinstitusjon før denne innleggelsen?	33	Nei	33
			Ja, én gang	18
			Ja, 2 ganger	18
			Ja, 3-5 ganger	18
			Ja, mer enn 5 ganger	12
39	Hvis du tidligere har vært innlagt, synes du oppfølgingen/ettervernet etter utskrivningen var tilfredsstillende? (Tenk på den siste innleggelsen hvis du har vært innlagt flere ganger.)	23	Ikke i det hele tatt	35
			I liten grad	25
			I noen grad	21
			I stor grad	12
			I svært stor grad	8
40	Hvis du tidligere har vært innlagt, var den siste innleggelsen ved denne institusjonen?	24	Ja	12
			Nei	88
41	Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, har hjelpen alt i alt vært tilfredsstillende?	26	Ikke i det hele tatt	14
			I liten grad	27
			I noen grad	45
			I stor grad	12
			I svært stor grad	2
42	Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, hvem/hvilken instans har vært viktigst for deg?	34	Ruskonsulent	50
			Ansvarsgruppe	18
			Oppfølgingstjenester i bolig	9
			Heldøgntilbud	9
			Fastlege	41
			Annet	21

Tabell 8: Uvektet alder ved utfylling og alder når pasienten fikk et rusproblem

Spm nr	Spørsmål	Antall svar	Gjennomsnitt	Standard-avvik	Median
45	Alder	33	43	11,62	43
48	Alder når fikk et rusproblem	32	26	13,51	20

Vedlegg

Vedlegg 1: Spørreskjema

PasOpp Rus

Høst 2015

Hva er dine erfaringer med døgnopphold i rusinstitusjon?

Hensikten med denne undersøkelsen er å gjøre tilbudet bedre for pasienter innen rusbehandling i spesialisthelsetjenesten. Vi vil gjerne høre om dine erfaringer fra den institusjonen du nå er innlagt ved.

Om utfyllingen: Sett kryss midt i rutene. Slik: ☒ Ikke slik: ☒

Litt om din bakgrunn

	Alkohol	Medikamenter	Cannabis	Kokain/ amfetamin	Heroin/ morfinstoffer	Annet
1. Hvilket rusmiddel brukte du mest før denne innleggelsen? <i>Du kan sette flere kryss.</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Hvor lenge har du vært innlagt ved denne institusjonen?		0-2 uker	3-11 uker	3-6 måneder	7-12 måneder	Over 12 måneder
		☐	☐	☐	☐	☐

Mottakelse og ventetid

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
3. Fikk du informasjon om institusjonens regler og rutiner da du kom?	☐	☐	☐	☐	☐
4. Var måten du ble tatt imot på ved institusjonen tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
⊥					
5. Måtte du vente for å få tilbud ved institusjonen?	☐	Ja, men ikke lenge ☐	Ja, ganske lenge ☐	Ja, altfor lenge ☐	☐
					⊥

Behandlerne/personalet

Tenk på behandlerne og personalet ved institusjonen når du svarer på spørsmålene nedenfor.

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
6. Har du fått nok tid til samtaler og kontakt med behandlerne/personalet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Opplever du at behandlerne/personalet har forstått din situasjon?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Har du hatt tillit til behandlerne/personalets faglige dyktighet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Har en fra behandlerne/personalet hatt hovedansvaret for deg?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
⊥						
10. I hvilken grad har du blitt møtt med høflighet og respekt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
⊥						
11. Har du blitt behandlet nedlatende eller krenkende av behandlerne/personalet?	Nei, aldri ☐	Ja, en gang ☐	Ja, noen ganger ☐	Ja, mange ganger ☐		

⊥

Behandlingen

12. Hvilket utbytte har du hatt av følgende behandlingstilbud ved institusjonen:

⊥

Kryss av for Ikke aktuelt for de du ikke mottar.

	Ikke noe utbytte	Lite utbytte	En del utbytte	Stort utbytte	Svært stort utbytte	Ikke aktuelt
Behandling i grupper?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samtaler med én behandler?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behandling med medisiner?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

⊥

13. Alt i alt, hvilket utbytte har du hatt av behandlingen ved institusjonen?

	Ikke noe utbytte	Lite utbytte	En del utbytte	Stort utbytte	Svært stort utbytte	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Har informasjonen du har fått om behandlingen din vært tilfredsstillende?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. Har du hatt innflytelse på behandlingen din?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

⊥

16. Opplever du at behandlingen har vært tilpasset dine behov?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. Har du fått hjelp med fysiske plager eller sykdom?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. Har du fått hjelp med psykiske plager?

	☐	☐	☐	☐	☐	☐

⊥

19. Har du hatt tilfredsstillende tilgang til psykolog?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Har du hatt tilfredsstillende tilgang til lege?

	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Miljøet og aktivitetstilbudet

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
21. Har du følt deg trygg ved institusjonen?	☐	☐	☐	☐	☐
22. Har institusjonen tilrettelagt for kontakt med andre pasienter på en tilfredsstillende måte?	☐	☐	☐	☐	☐
23. Har aktivitetstilbudet ved institusjonen vært tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
24. Har måltidene ved institusjonen vært tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐
25. Har du vært tilfreds med muligheten for privatliv?	☐	☐	☐	☐	☐

Forberedelse til tiden etter utskrivning

Spørsmålene nedenfor handler om forberedelse til tiden etter utskrivning.

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
26. Opplever du at behandlerne/personalet har forberedt deg på tiden etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg med praktiske løsninger for tiden etter utskrivning (<i>f.eks. bolig, økonomi, arbeid/skole</i>)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28. Opplever du at behandlerne/personalet har tilrettelagt for videre behandling for tiden etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29. Opplever du at behandlerne/personalet har hjulpet deg slik at du kan få et meningsfullt liv etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre vurderinger

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	
30. Alt i alt, er hjelpen og behandlingen du har fått ved institusjonen tilfredsstillende?	☐	☐	☐	☐	☐	Ikke aktuelt
31. Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å <u>forstå</u> rusproblemene dine?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke
32. Gjør hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg bedre i stand til å <u>mestre</u> rusproblemene dine?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke
33. Gir hjelpen og behandlingen du får ved institusjonen deg tro på at du vil få et bedre liv etter utskrivning?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke
34. Har institusjonen gitt deg tilfredsstillende veiledning og opplæring når det gjelder rusproblemene dine?	☐	☐	☐	☐	☐	Vet ikke

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	
35. Opplever du at behandlerne/ personalet har samarbeidet godt med dine pårørende?	☐	☐	☐	☐	☐	Ikke aktuelt
36. I hvilken grad følte du deg presset/ tvunget av andre til å legge deg inn?	☐	☐	☐	☐	☐	Ikke aktuelt
37. Mener du at du på noen måte har blitt feilbehandlet (etter det du selv kan bedømme)?	☐	☐	☐	☐	☐	Ikke aktuelt

Tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner

Spørsmålene nedenfor handler om tidligere innleggelser ved rusinstitusjoner med unntak av rene avrusningsenheter.

38. Har du vært innlagt på en rusinstitusjon før denne innleggelsen?
- Nei ☐ Ja, én gang ☐ Ja, 2 ganger ☐ Ja, 3 - 5 ganger ☐ Ja, mer enn 5 ganger ☐
39. Hvis du tidligere har vært innlagt, synes du oppfølgingen/ettervernet etter utskrivningen var tilfredsstillende?
(Tenk på den siste innleggelsen hvis du har vært innlagt flere ganger.)
- Ikke i det hele tatt ☐ I liten grad ☐ I noen grad ☐ I stor grad ☐ I svært stor grad ☐ Ikke aktuelt ☐
40. Hvis du tidligere har vært innlagt, var den siste innleggelsen ved denne institusjonen?
- Ja ☐ Nei ☐ Ikke aktuelt ☐

Hjelp fra kommunen du bor i

41. Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, har hjelpen alt i alt vært tilfredsstillende?
- Ikke i det hele tatt ☐ I liten grad ☐ I noen grad ☐ I stor grad ☐ I svært stor grad ☐ Ikke aktuelt/har ikke fått hjelp ☐
42. Hvis du tidligere har fått hjelp fra kommunen du bor i, hvem/hvilken instans har vært viktigst for deg?
Du kan sette flere kryss.
- Rus-konsulent ☐ Ansvars-gruppe ☐ Oppfølgings-tjenester i bolig ☐ Hel-døgns-tilbud ☐ Fastlege ☐ Annet ☐
43. Hvis "annet" på spørsmål 41, hvilken instans?
-

Bakgrunnsopplysninger

44. Er du mann eller kvinne? Mann ☐ Kvinne ☐ └
45. Hvilket år ble du født? Årstall
46. Er du gift/samboende? Ja ☐ Nei ☐
47. Hvilken utdanning har du? Grunnskole ☐ Videregående skole ☐ Høyskole/universitet ☐
48. Hvor gammel var du da du fikk et rusproblem? Alder
- └
-
49. Har du en individuell plan?
(Alle med behov for langvarige og koordinerte helse- og sosialtjenester har rett til en individuell plan.) Ja ☐ Nei ☐ Vet ikke ☐ └
- └
50. Hvis du har en individuell plan, er du tilfreds med denne planen? Ikke i det hele tatt ☐ I liten grad ☐ I noen grad ☐ I stor grad ☐ I svært stor grad ☐ Ikke aktuelt ☐
51. Hvordan vil du si din *fysiske* helse er? Utmerket ☐ Meget god ☐ God ☐ Nokså god ☐ Dårlig ☐
52. Hvordan vil du si din *psykiske* helse er? Utmerket ☐ Meget god ☐ God ☐ Nokså god ☐ Dårlig ☐

Skriv gjerne mer om dine erfaringer med oppholdet på rusinstitusjonen her:

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Skriv gjerne mer om dine tidligere erfaringer med hjelp fra kommunen du bor i (f.eks. i forhold til bolig, økonomi, arbeid/skole og helse- og omsorgstjenester):

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Tusen takk for at du tok deg tid til å svare!

Vedlegg 2: Utrekning av indikatorene

Skårene på indikatorene beregnes på denne måten:

1. Svarene på hvert enkelt spørsmål gis verdien 0-4, hvor 0 er mest negativ vurdering og 4 er mest positiv
2. Verdiene for spørsmålene som inngår i indikatoren legges sammen. Ubesvarte spørsmål som skulle ha inngått i indikatoren blir ikke medberegnet
3. Summen deles på maksimal skåre man kunne oppnådd på spørsmålene som er besvart (= antall besvarte spørsmål * 4)
4. Andelen som fremkommer ganges med 100
5. Eksempel: En indikator består av syv spørsmål. En pasient har svart på seks av disse spørsmålene med verdiene 1, 2, 3, 3, 4 og 4. Maksimalt kan pasienten skåre 24 poeng på de seks besvarte spørsmålene. Utrekningen blir da:
$$((1+2+3+3+4+4)/24)*100 = (17/24)*100 = 70,83$$
6. Pasienten må ha svart på minst halvparten av spørsmålene for å få en skåre på indikatoren
7. Enhetens skåre er gjennomsnittet av pasientenes skårer

Vedlegg 3: Resultater på pasienterfaringsindikatorne

Tallene er både vektet og justert. For private stiftelser/organisasjoner og helseforetak er resultatene fra 2014- og 2015-undersøkelsene sammenslått. På regionalt helseforetaksnivå og nasjonalt nivå presenteres resultatene fra 2015-undersøkelsen.

Tabell V1: Vektete og justerte resultater på indikatorene for helseforetak, private stiftelser/organisasjoner: Sammenslåtte data fra 2014- og 2015-undersøkelsen

	Antall svar	Behandlerne og behandlingen	Antall svar	Miljøet	Antall svar	Utbytte
Nasjonale resultater	1144	62	1167	76	1132	69
Private stiftelser/organisasjoner						
Blå Kors Sør, Borgestadklinikken	131	55 -***	131	71 -***	129	60 -***
Stiftelsen Solliakollektivet	36	69	36	86 +***	38	76 +*
Riisby behandlingssenter	67	68	67	84 +**	68	74
Stiftelsen Kirkens Bymisjon	145	64	145	77	143	67
Stiftelsen Fossumkollektivet	65	61	65	80	67	73
Tyrilistiftelsen	168	62	168	80	173	69
Frelsesarmeens behandlingssenter i Stavanger	31	64	31	77	32	69
Haugaland A-senter	35	60	35	76	37	63
Stiftelsen Bergensklippene	69	58	69	70 -***	73	59 -***
N.K.S. Kvamsgrindkollektivet	29	64	29	78	32	69
Blå Kors Lade Behandlingssenter	48	62	48	78	51	67
Sigma Nord	63	57	63	77	64	73
Helseforetak						
Akershus Universitetssykehus HF	26	69	26	82	27	74
Oslo Universitetssykehus HF	44	60	44	68 -**	41	66
Sykehuset Innlandet HF	37	59	37	70	35	61
Vestre Viken HF	36	60	36	75	36	66
Sørlandet Sykehus HF	63	63	63	76	62	70
Helse Sør-Øst RHF, private	899	60	899	78 +***	917	67
Helse Stavanger HF	37	54	37	67 -**	36	65
Helse Førde HF	26	55	26	75	26	62
Helse Bergen HF	66	62	66	75	64	67
Helse Vest RHF, private	193	63	193	76	194	66
Helse Møre og Romsdal HF	62	58	62	73	64	68
St. Olavs Hospital HF	41	55	41	73	43	65
Helse Midt-Norge RHF, private	103	62	103	79 +*	110	68
Universitetssykehuset i Nord-Norge HF	61	61	61	77	62	69
Helse Nord RHF, private	63	56	63	77	64	72

+/- markerer om resultatet er signifikant bedre eller dårligere enn landsgjennomsnittet. Antall stjerner markerer signifikansnivået: *p<0.05, **p<0.01, ***p<0.001. Ingen markering betyr ingen forskjeller fra nasjonalt snitt.

Tabell V2: Vektete og justerte resultater på indikatorene for regionale helseforetak:
Resultater for 2015

	Antall svar	Behandlerne og behandlingen	Antall svar	Miljøet	Antall svar	Utbytte
Nasjonale resultater	1144	62	1167	76	1132	69
Regionale helseforetak, kun offentlige institusjoner						
Helse Sør-Øst RHF, offentlige institusjoner	138	62	138	74	136	67
Helse Vest RHF, offentlige institusjoner	80	60	80	72	75	67
Helse Midt-Norge RHF, offentlige institusjoner	52	61	52	77	52	69
Helse Nord RHF, offentlige institusjoner	50	60	50	77	51	67
Regionale helseforetak, offentlige og private institusjoner						
Helse Sør-Øst RHF, private og offentlige institusjoner	670	61	670	78	672	67
Helse Vest RHF, private og offentlige institusjoner	200	62	200	74	193	67
Helse Midt-Norge RHF, private og offentlige institusjoner	107	61	107	77	110	66
Helse Nord RHF, private og offentlige institusjoner	90	57	90	76	91	68

Ingen markering betyr ingen forskjeller fra nasjonalt snitt.

www.fhi.no

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Mai 2016
Postboks 4404 Nydalen
N-0403 Oslo
Telefon: 21 07 70 00
Rapporten lastes ned gratis fra
Folkehelseinstituttets nettsider www.fhi.no